یک دهه نشر کتاب در حوزه علم اطلاعات و دانش‌شناسی ایران (۱۳۸۱–۱۳۹۰)

سعید ملک‌محمدی [۱*] محسن حاجی‌زین‌العابدینی [۲]

۱. کارشناس ارشد، علم اطلاعات و دانش شناسی، مجتمع آموزش عالی جهاد دانشگاهی خوزستان، اهواز، ایران.

۲. گروه علم اطلاعات و دانش شناسی، دانشگاه شهید بهشتی، تهران، ایران.

مجله اطلاع‌رسانی پزشکی نوین؛ دوره سوم؛ شماره اول؛ بهار و تابستان ۱۳۹۶؛ صفحات ۲۱-۱۶

چکیده

هدف: *یکی از مسایل موجود در نشر کتاب‌های حوزه علم اطلاعات و دانش‌شناسی، عدم تعادل موضوعی در کتاب‌های منتشرشده این حوزه می‌باشد. هدف از پژوهش حاضر، شناسایی وضعیت نشر کتاب در حوزه علم اطلاعات و دانش‌شناسی در فاصله سال‌های ۱۳۹۰-۱۳۸۱ در ایران می‌باشد.*

روش‌ها: *روش پژوهش پیمایشی ـ تحلیلی و ابزار گردآوری اطلاعات، سیاهه وارسی بوده است. جامعه آماری ۶۳۲ عنوان کتاب منتشرشده در حوزه علم اطلاعات و دانش‌شناسی طی سال‌های ۱۳۸۱ تا ۱۳۹۰ را در برمی‌گیرد که از طریق جستجو در سایت کتابخانه ملی و براساس مؤلفه‌هایی نظیر موضوع، سال انتشار، مترجم، مؤلف و ناشر انتخاب شدند. برای تحلیل داده‌ها از نرم‌افزار Excel و آمار توصیفی استفاده شد.*

نتایج: *در سال ۱۳۹۰ بیشترین کتاب تألیفی و سال ۱۳۸۵ بیشترین کتاب ترجمه منتشرشده است. نسبت کتاب‌های تألیفی به ترجمه‌شده بیشتر است. رحیم علیجانی پرکارترین نویسنده و حمید محسنی پرکارترین مترجم هستند. فعال‌ترین ناشر، نشر کتابدار و بیشترین کتاب‌ها در گرایش موضوعی فناوری اطلاعات و ارتباطات منتشرشده‌اند.*

نتیجه‌گیری: *وضعیت نشر کتاب در حوزه علم اطلاعات و دانش‌شناسی از رشد صعودی برخوردار بوده، اما برخی از گرایش‌های موضوعی مانند مجموعه‌سازی، آزمون‌ها و خلاصه مباحث درسی و مدیریت کتابخانه مورد غفلت قرارگرفته و نیاز به توجه بیشتری دارند؛ بنابراین ضروری است که مؤلفان و مترجمان فعال در این حوزه به‌منظور رفع خلأهای موجود، به‌تمامی گرایش‌های موضوعی به‌ویژه آن‌هایی که کمتر رشد یافته‌اند، بپردازند.*

کلیدواژه‌ها: *علم اطلاعات، دانش‌شناسی، ناشر، کتاب‌سنجی.*

نوع مقاله: پژوهشی

دریافت مقاله: ۹۵/۱۱/۲۵ اصلاح نهایی: ۹۶/۰۵/۰۱ پذیرش مقاله: ۹۶/۰۵/۱۷

ارجاع: ملک محمدی سعید، حاجی زین‌العابدینی محسن. یک دهه نشر کتاب در حوزه علم اطلاعات و دانش شناسی ایران (۱۳۸۱–۱۳۹۰). مجله اطلاع‌رسانی پزشکی نوین. ۱۳۹۶؛ ۳(۱): ۱۶-۲۱.

مقدمه:

تولید و انتشار اطلاعات علمی نقش مهمی در موفقیت هر نظام آموزشی و پژوهشی ایفا می‌کند و زمینه رشد و شکوفایی رشته‌های دانشگاهی و ارتقای جایگاه حرفه‌ای آن‌ها را فراهم می‌آورد. کتاب‌ها، گزارش‌های پژوهشی، پایان‌نامه‌ها و مقالات علمی از منابع اطلاعاتی عمده به‌حساب می‌آیند که در این میان کتاب اهمیت ویژه‌ای دارد. کتاب یکی از انواع منابع اطلاعاتی است که قدمتی دیرینه دارد. حضور کتاب در ترکیب بسیاری از واژه‌ها مانند کتاب‌فروشی، کتابداری، کتابخانه، کتاب‌سنجی، کتاب‌شناسی و غیره نشانه آن است که زمانی رسانه غالب برای انتقال اطلاعات مکتوب بوده است. اگرچه در سالیان اخیر رقبای سرسختی برای کتاب پیدا شده است، اما به نظر نمی‌رسد که کتاب به‌زودی صحنه را خالی کند [۱]. بررسی میزان انتشار کتاب در هر حوزه علمی نشان می‌دهد که در یک حوزه خاص چه تعداد کتاب چاپ‌شده و گرایش موضوعی کتاب‌های منتشرشده چیست؟

نویسنده مسؤول:

سعید ملک محمدی

گروه علم اطلاعات و دانش شناسی، مجتمع آموزش عالی جهاد دانشگاهی خوزستان، اهواز، ایران.

تلفن: ۹۳۶۵۲۹۳۵۹۰ ۹۸+ پست الکترونیکی: saeedmalekmohammadi9077@gmail.com

ازآنجاکه در مقاطع زمانی گوناگون، گرایش به موضوع‌ها به علت پیشرفت‌های فناوری و علمی متفاوت است، روند انتشار کتاب نیز باید مطابق با آن‌ها و در راستای پاسخگویی به نیازها متحول شود [۲]. بررسی کتاب‌های منتشرشده در هر حوزه‌ی علمی، می‌تواند نقاط قوت و ضعف این منابع ازجمله نویسندگان و مترجمان کلیدی، موضوعات کتاب‌های تألیفی و ترجمه‌شده و زمینه‌های موضوعی موردتوجه کمتر را مشخص کند. در مرور پیشینه‌ها پژوهش‌های متعددی در مورد وضعیت نشر کتاب در موضوعات مختلف انجام‌شده است که نتایج متفاوتی را نشان می‌دهد. جوکار و همکاران در پژوهشی با عنوان «مطالعه کتاب‌شناختی، کتاب‌های ترجمه‌شده در رشته علم اطلاعات و دانش‌شناسی در فاصله سال‌های ۱۳۸۷-۱۳۷۰» نشان داد که مقوله مجموعه‌سازی از رشد نسبتاً پایینی برخوردار است و نشر چاپار، نشر کتابدار، کتابخانه ملی، مرکز مدارک ملی و دبیزش به ترتیب بیشترین کتاب‌های ترجمه‌شده را چاپ و منتشر کرده‌اند [۳]. اشرفی ریزی و همکاران در پژوهشی تحت عنوان «بررسی میزان انتشارات ناشران تخصصی غیردولتی در حوزه کتابداری و اطلاع‌رسانی در سال‌های ۱۳۸۷-۱۳۸۰» دریافتند که بیشترین تعداد کتاب‌ها در حوزه کتابداری و اطلاع‌رسانی توسط نشر چاپار انتشاریافته است و ناشران در موضوع سازمان‌دهی، بیشترین کتاب را منتشر کرده‌اند [۴]. نتایج پژوهش جوان‌بخت و همکاران نشان داد که مقوله مرجع بیشتر از سایر مقوله‌ها در کتاب‌های درسی منعکس‌شده است [۵]. رادفر در پژوهشی به «بررسی کتاب‌ها و مقالات تخصصی منتشرشده در حوزه کتابداری و اطلاع‌رسانی، سال ۱۳۹۰» پرداخت و نتایج نشان داد که بیشترین پوشش موضوعی در نشریات به فناوری اطلاعات و ارتباطات اختصاص دارد و نسبت کتاب‌های تألیفی بیشتر از کتاب‌های ترجمه‌شده است و نشر کتابدار و چاپار به ترتیب بیشترین مشارکت را در انتشار کتاب‌های تخصصی داشته‌اند [۶]. وزیرپورکشمیری و همکاران در پژوهش خود دریافتند که گرایش موضوعی غالب در چکیده پایان‌نامه‌های موردبررسی، مربوط به موضوع فناوری اطلاعات و ارتباطات است و ضعیف‌ترین گرایش موضوعی متعلق به مدیریت کتابخانه است [۷]. امرایی و همکاران در پژوهشی تحت عنوان «گرایش موضوعی کتاب‌های تألیفی و ترجمه‌شده کتابداری و اطلاع‌رسانی طی سال‌های ۱۳۸۷-۱۳۷۳» دریافتند که گرایش موضوعی فهرست‌نویسی و رده‌بندی (سازمان‌دهی مواد) و نشر و حق مؤلف، بیشترین سهم از بین کتاب‌های تألیفی و گرایش موضوعی مرجع، بیشترین سهم را در بین کتاب‌های ترجمه‌شده به خود اختصاص داده‌اند [۸]. جوکار و همکاران، اشرفی ریزی و همکاران و امرایی و همکاران دریافتند که مقوله مجموعه‌سازی از رشد نسبتاً پایینی برخوردار است [۸،۳،۴]. نتایج پژوهش خادمی نشان داد که بیشتر آثاری که درزمینه ادبیات کودکان و نوجوانان در ایران چاپ‌شده‌اند، تألیفی هستند [۹]. اشرفی‌ریزی و همکاران، رادفر، امرایی و همکاران و خادمی دریافتند که نسبت کتاب‌های تألیفی بیشتر از کتاب‌های ترجمه‌شده است [۴،۶،۸،۹]. ارسطوپور در پژوهشی تحت عنوان «تحلیل محتوای موضوعی مقالات علم اطلاعات و دانش‌شناسی: نگاهی ویژه به دو زمینه کاربری و کاربران و خدمات اطلاعاتی» پرداخت و نتایج نشان داد که به‌صورت کلی در پاره‌ای از حوزه‌های موضوعی نسبت به سایر حوزه‌ها فعالیت کمتری صورت گرفته است. این در حالی است که بسیاری از حوزه‌هایی که کمتر موردتوجه واقع‌شده‌اند، در عمل ارتباط مستقیم با خدمت‌رسانی به کاربران و جامعه مخاطب کتابداران دارد و بیشترین ارتباط موضوعی این دو زمینه، به بعد نیازهای اطلاعاتی و اطلاع‌یابی و همچنین خدمات اطلاعاتی به بستر کتابخانه‌ها و آرشیو مربوط است [۱۰]. Aharony پژوهشی تحت عنوان «حوزه‌های پژوهشی در کتابداری و اطلاع‌رسانی: تحلیل محتوای مقالات ده نشریه برتر در سال‌های ۲۰۰۸-۲۰۰۷» ارایه داده است. نتایج نشان داد که بیشترین پوشش موضوعی این مقالات به فناوری اطلاعات، روش‌شناسی و اطلاع‌رسانی مربوط می‌شوند [۱۱].

مقایسه‌ی یافته‌های پیشین با اهداف پژوهش حاضر نشان می‌دهد که تمرکز و تأکید هیچ‌یک از پژوهش‌های پیشین، با پژوهش حاضر یکسان نیست و در برخی موارد مانند وزیرپور کشمیری و همکاران، ارسطوپور و Aharony اصولاً منابعی مانند پایان‌نامه‌ها و مقاله‌ها موردبررسی قرارگرفته است [۷،۱۰،۱۱]. گستره پژوهش حاضر ازنظر مقوله‌های تحت پوشش بیشتر از سایر پژوهش‌هاست و همچنین در زمینه موضوعی آزمون‌ها و خلاصه مباحث درسی که یکی از ابزارهای مهم آموزش می باشند سخنی به میان نیامده است. ازاین‌رو هدف اصلی پژوهش حاضر، شناسایی وضعیت نشر، گرایش‌های موضوعی و توزیع پراکندگی زمانی کتاب‌های تألیفی و ترجمه‌شده، پر تولیدترین نویسندگان، مترجمان، مؤسسات و ناشران فعال در حوزه علم اطلاعات و دانش‌شناسی در فاصله سال‌های ۱۳۸۱ تا ۱۳۹۰ بوده است تا با بررسی تحلیلی و موضوعی کتاب‌های تألیفی و ترجمه‌شده در حوزه علم اطلاعات و دانش‌شناسی کشور طی سال‌های ۱۳۹۰-۱۳۸۱ و مشخص کردن توزیع موضوعی این کتاب‌ها، زمینه‌های کمک به نویسندگان و مترجمان را فراهم آورد تا بتوانند با تألیف و ترجمه کتاب‌های مناسب و موردنیاز جامعه علم اطلاعات و دانش‌شناسی کشور و با در نظر گرفتن خلأهای موجود، زمینه‌ی رشد و شکوفایی هر چه بیشتر رشته‌ی علم اطلاعات و دانش‌شناسی را فراهم آورند.

مواد و روش‌ها:

این پژوهش ازنظر هدف کاربردی است. روش پژوهش مورداستفاده کتاب‌سنجی بوده است. جامعه پژوهش شامل ۶۳۲ عنوان کتاب تألیفی و ترجمه‌شده در حوزه‌ی علم اطلاعات و دانش‌شناسی است که طی سال‌های ۱۳۹۰-۱۳۸۱ منتشرشده‌اند. ابزار گردآوری اطلاعات، سیاهه وارسی است که با توجه به هدف و پرسش‌های پژوهش حاضر تهیه‌شده و شامل نام نویسندگان، مترجمان، سال انتشار، موضوع کتاب، ناشر و عنوان کتاب است. برای گردآوری اطلاعات ابتدا، از طریق جستجو در سایت کتابخانه ملی ایران با انتخاب فیلد موضوع، جستجوی کتاب‌های موردنظر براساس موضوعات موردبررسی در پژوهش انجام و پس از گردآوری اطلاعات کتاب‌شناختی کتاب‌ها، این اطلاعات در یک بانک اطلاعاتی که فیلدهای آن، آیتم‌های سیاهه وارسی بودند، وارد شد. به‌منظور اطمینان از جامعیت داده‌های گردآوری‌شده، از سایت خانه کتاب ایران و سایت بعضی از ناشران در حوزه‌ی علم اطلاعات و دانش‌شناسی استفاده شد. مبنای اصلی تقسیم‌بندی موضوعی، بانک اطلاعاتی LISA (Library and Information Science Abstracts) است. ازآنجاکه همپوشانی کاملی ازلحاظ موضوعی، بین کتاب‌های منتشرشده در کشور و بعضی از مقوله‌های موضوعی LISA وجود نداشت، با اندکی تغییرات، طبقه‌بندی ویژه‌ای در ده مقوله موضوعی ارایه شده است و جامعه آماری با موضوعات ده‌گانه، موردبررسی قرار گرفت [۸]. داده‌ها پس از ورود اطلاعات به نرم‌افزار Excel، تحلیل شدند و روش‌های آمار توصیفی، مانند محاسبه درصد و فراوانی مورداستفاده قرار گرفت.

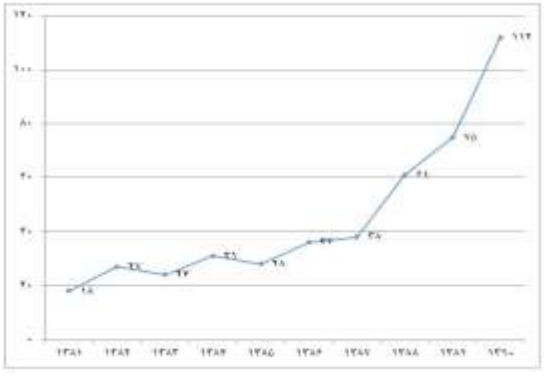
یافته‌ها:

با توجه به نتایج جدول ۱، نسبت کتاب‌های تألیفی به ترجمه بیشتر است و در پراکندگی موضوعی کتاب‌های تألیفی و ترجمه‌شده، گرایش فناوری اطلاعات و ارتباطات با ۱۰۲ عنوان ۲۲/۷۶ درصد بیشترین سهم در بین کتاب‌های تألیفی و همچنین در بین کتاب‌های ترجمه‌شده، با ۸۰ عنوان ۴۳/۴۷ درصد بیش‌ترین سهم را به خود اختصاص داده است.

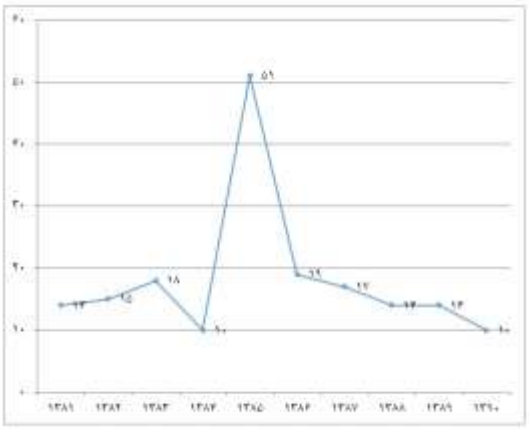
جدول ۱- وضعیت و پراکندگی موضوعی کتاب‌های تألیفی و ترجمه‌شده در حوزه علم اطلاعات و دانش‌شناسی

موضوع	تألیفی	درصد	ترجمه‌شده	درصد	جمع
فناوری اطلاعات و ارتباطات	۱۰۲	۲۲/۷۶	۸۰	۴۳/۴۷	۱۸۲
سازمان‌دهی مواد (اطلاعات)	۶۴	۱۴/۲۸	۲۵	۱۳/۵۸	۸۹
مجموعه‌سازی	۲۴	۵/۳۵	۱۴	۷/۶۰	۳۸
مدیریت کتابخانه	۱۲	۲/۷۲	۷	۳/۸۴	۱۹
کتابخانه‌ها و آرشیو	۶۹	۱۵/۴۰	۲۶	۱۴/۱۳	۹۵
نشر و حق مؤلف	۵۴	۱۲/۰۵	۱۵	۸/۱۵	۶۹
مرجع شناسی	۴۲	۹/۳۷	۱۶	۸/۶۹	۵۸
ادبیات کودکان و نوجوانان	۳۰	۶/۶۹	۱	۰/۵۴	۳۱
مجموعه همایش‌ها (مجموعه مقالات)	۳۵	۷/۸۱	۰	۰/۰۰	۳۵
آزمون‌ها و خلاصه مباحث درسی	۱۶	۳/۵۷	۰	۰/۰۰	۱۶
جمع	۴۴۸	۱۰۰	۱۸۴	۱۰۰	۶۳۲

به دلیل کمبود فضا و کثرت نویسندگان این حوزه، نتایج نشان داد که رحیم علیجانی با ۱۴ اثر به‌عنوان پر تولیدترین نویسنده و حمید محسنی با ۱۶ اثر به‌عنوان پرکارترین مترجم در طی سال‌های موردبررسی شناخته‌شده‌اند. با توجه به نمودار ۱، نتایج نشان داد که سال ۱۳۸۱ با ۱۸ عنوان کتاب تألیفی کمترین و سال ۱۳۹۰ با ۱۱۲ عنوان کتاب تألیفی بیشترین فراوانی را داشته‌اند. با توجه به نمودار ۲، نتایج نشان داد که سال‌های ۱۳۸۴ و ۱۳۹۰ با ۱۰ عنوان، کمترین و سال ۱۳۸۵ با ۵۱ عنوان، بیش‌ترین فراوانی کتاب‌های ترجمه‌شده را داشته است.

نمودار ۱ ــ توزیع فراوانی کتاب‌های تألیفی

نمودار ۲ ـ توزیع فراوانی کتاب‌های ترجمه‌شده

نتایج نشان داد ناشرانی مثل نشر کتابدار با ۳۰۴ عنوان (۴۸/۱۰ درصد) و چاپار با ۱۰۸ عنوان (۱۷/۰۹ درصد) دارای بیشترین نشر در حوزه‌ی علم اطلاعات و دانش‌شناسی بوده‌اند.

بحث و نتیجه‌گیری:

توزیع فراوانی کتاب‌های تألیفی و ترجمه‌شده در حوزه علم اطلاعات و دانش‌شناسی بیانگر آن است که روند انتشار کتاب سیر صعودی داشته و میزان کتاب‌های تألیفی بیشتر از کتاب‌های ترجمه‌شده است. این یافته در راستای یافته‌های پژوهش اشرفی‌ریزی و همکاران، رادفر، امرایی و همکاران و خادمی است و این امر احتمالاً از افزایش فارغ‌التحصیلان در مقاطع تحصیلات تکمیلی در سال‌های اخیر و پیدایش ناشران حرفه‌ای ناشی می‌شود [۴،۶،۸،۹]. نشر کتابدار فعال‌ترین ناشر در بین ناشران و رحیم علیجانی پرکارترین نویسنده و حمید محسنی پرکارترین مترجم در این حوزه هستند. هرچند زمان اجرای پژوهش‌های بررسی‌شده در پیشینه این تحقیق ـ مطالعات جوکار و جوان‌بخت، اشرفی‌ریزی و همکاران، رادفر، امرایی و همکاران با زمان اجرای پژوهش حاضر، متفاوت است؛ اما همگی در یک حوزه تخصصی با مقوله‌های موضوعی متفاوت انجام‌شده‌اند [۳،۴،۶،۸].

بررسی پراکندگی گرایش موضوعی کتاب‌های تألیفی و ترجمه این حوزه، نشان داد که گرایش موضوعی فناوری اطلاعات و ارتباطات بیش‌ترین سهم را به خود اختصاص داده است که نشان‌دهنده تأثیر رایانه و تحول فناوری اطلاعات بر فعالیت‌های پژوهشی است. این یافته در راستای نتایج پژوهش‌های رادفر، وزیرپور کشمیری و همکاران و Aharony می‌باشد که نشان‌دهنده توجه زیاد به مقوله فناوری اطلاعات و ارتباطات در مقالات مجلات، پایان‌نامه‌ها و کتاب‌هاست [۶،۷،۱۱].

درواقع کتابخانه و آرشیو وجوه مشترک زیادی باهم دارند و نباید به‌عنوان دو مفهوم جدا از هم بررسی شوند و هر دو بازوی قدرتمندی در امر پژوهش و آموزش هستند که کمک‌های شایانی به پژوهشگر و دانشجو می‌نمایند. این یافته در راستای یافته‌های پژوهش ارسطوپور است که نشان داد بیشترین ارتباط موضوعی دو زمینه کاربری و کاربران و خدمات اطلاعاتی به بستر کتابخانه‌ها و آرشیو مربوط است.

شایان‌ذکر است که سرفصل‌های سازمان‌دهی مواد و مرجع‌شناسی بخشی از واحدهای درسی رشته علم اطلاعات و دانش‌شناسی را به خود اختصاص داده‌اند. این یافته در راستای یافته‌های پژوهش اشرفی‌ریزی و همکاران، امرایی و همکاران است که به این نتایج رسیدند که حوزه سازمان‌دهی مواد بیشترین سهم و مقوله نشر و حق مؤلف را به خود اختصاص داده است [۴،۸]. در خصوص گرایش موضوعی، مقوله مرجع بیشتر از سایر مقوله‌ها در کتاب‌های درسی منعکس‌شده است و این نتیجه در راستای یافته‌های پژوهش جوان‌بخت و همکاران است [۵]. کمترین سهم از گرایش‌های موضوعی کتاب‌های تألیفی به موضوع مدیریت کتابخانه تعلق دارد و این یافته در راستای یافته‌های پژوهش وزیرپورکشمیری و همکاران می‌باشد [۷]. گرایش موضوعی ادبیات کودکان و نوجوانان از رشد خوبی برخوردار بوده و در راستای یافته‌های پژوهش خادمی است [۹]. گرایش موضوعی مجموعه‌سازی، رشد خوبی نداشته و نیاز به توجه بیشتری دارد. یافته‌های پژوهش جوکار و جوان‌بخت، اشرفی‌ریزی و همکاران و امرایی و همکاران نیز تأیید می‌کند که گرایش موضوعی مجموعه‌سازی از رشد نسبتاً پایینی برخوردار است [۳،۴،۸].

با توجه به نتایج این پژوهش، یکی از موضوع‌های موردبررسی ازنظر آماری که فراوانی کمی را به خود اختصاص داده است، گرایش موضوعی «خلاصه مباحث درسی و آزمون‌ها» هست که یکی از ابزارهای مهم آموزش می‌باشد و از اهمیت بالایی برخوردار است و این قبیل منابع اطلاعاتی حتی در حوزه پزشکی در دنیا و به‌ویژه در آمریکا از منابع مهم اطلاعاتی و کتابخانه‌ای می‌باشند. بررسی نتایج پراکندگی گرایش موضوعی کتاب‌های ترجمه‌شده بیانگر آن است که استدلال‌های ارایه شده درباره علل افزایش کتب تألیف شده در این حوزه‌ها، در مورد کتاب‌های ترجمه‌شده نیز صادق است.

بررسی حاضر نشان داد وضعیت نشر کتاب در حوزه علم اطلاعات و دانش‌شناسی از رشد صعودی برخوردار بوده است، اما برخی از گرایش‌های موضوعی مانند مجموعه‌سازی، آزمون‌ها و خلاصه مباحث درسی و مدیریت کتابخانه مورد غفلت قرارگرفته و نیاز به توجه بیشتری

دارند که ضروری است مؤلفان و مترجمان فعال در این حوزه به‌منظور رفع خلأهای موجود، با دیدی کل‌نگر و جامع به حوزه بنگرند و به‌تمامی گرایش‌های موضوعی به‌ویژه آن‌هایی که کمتر رشد یافته‌اند، بپردازند؛ بنابراین پیشنهاد می‌شود پژوهشی با همین موضوع برای پوشش انتشارات سال‌های بعد از سال ۱۳۹۰ صورت گیرد. از محدودیت‌های این پژوهش می‌توان به نبود برخی از کتب موردنیاز حتی در آرشیو ناشران اثر به دلیل اتمام چاپ و نبود یک مرکز اطلاع‌رسانی معین که به‌صورت کامل و یا در هر یک از مقولات موردبررسی، قادر به ارائه اطلاعات کتب دوره موردبررسی باشد، اشاره کرد.

تشکر و قدردانی:

بدین‌وسیله از پرفسور زاهد بیگدلی که در اجرای این پژوهش ما را یاری نمودند، تشکر و قدردانی می‌گردد.

References

1. Mohseni H. Familiarity with print and publishing in public relations. Tehran: Ketabdar; 2008. p .38. [In Persian].
2. Yousefi A. Comparative study on subject trends in LIS articles between Iran and ISA database (1996-1998). NASTINFO. 2000; 11(4): 36-62. [In Persian].
3. Joukar A, Javanbakht M. The study of bibliographic, translated books in library and information course in the years of (1991-2008). Library and Information Sciences. 2009; 13(4): 81-99. [In Persian].
4. Ashrafi Rizi H, Kazempour Z, Papi A. A survey of publications by non-government, special publishers in library and information science during (2001-2008). Library and Information Science. 2010; 13(2): 295-318. [In Persian].
5. Javanbakht M, Vaziri E, Yaghtin M. An investigation into the coverage of the library and information science issues in high school and pre-university textbooks in the educational year 2009-2010. Library and Information Science. 2011; 14(1): 297-318. [In Persian].
6. Radfar A. A survey on the library and information science researches in Iran, march 2011-march 2012. Epistemology. 2012; 5(18): 35-49. [In Persian].
7. Vazirpour Kashmiri M, Sedehi M, Saberi MK. Content analysis of abstracts of theses presented by the library and information science postgraduate students at Islamic azad university, Tehran north branch and science & research branch, 2001- 2007. NASTINFO. 2012; 23(1): 112-28. [In Persian].
8. Amraei M, Geraei E, Siamaki S. Subject trends of Persian publications in LIS, 1994-2008. NASTINFO. 2013; 24(3): 78-91. [In Persian].
9. Khademi S. Reviewing research literature of infants and adolescence in 80 decade. Monthly Journal Ketab mahe Kodak & Nowjavan. 2013; 16(7): 14-9. [Online]. Available at: http://www.ketabmah.ir/Paperview.aspx?paperid=23615+&Magazineid=7
10. Arastoopour SH. The analysis of knowledge and information science articles content matters: a specific view to both fields' user community and user and information services. In: Azami M, Alizadeh M, Editors. Proceedings of the national congress of library and people; 2013 Oct 9-10; Kerman, Tehran: Chapter; 2013. [In Persian].
11. Aharony N. Library and information science research areas: a content analysis of articles from the top 10 journals 2007–2008. JOLIS. 2011; 44(1): 27-35.

A decade of book publishing in knowledge and information science in Iran (2002-2011)

Saeed Malekmohammadi [1*] Mohsen Hajizeinolabedini [2]

1.MSc, Knowledge & Information Science, Khuzestan Institute for Higher Education ACECR, Ahvaz, Iran.
2.Department of Knowledge & Information Science, Shahid Beheshti University, Tehran, Iran.

(Received 14 Jan, 2017 Accepted 8 Aug, 2017)

Original Article

Abstract

Aim: One of the existing problems in publishing the knowledge and Information Science books is subject imbalance in published books of this realm. The aim of this study was to identify the status of book publishing in Knowledge and Information Science during 2002-2011 in Iran.

Methods: This study is a practical research according to its aim. Research methodology is analytical survey. Data were collected through a checklist. The population consisted of 632 books in field of Knowledge and Information Science published during 2002-2011. The books were searched in National Library website based on: subject, publication year, translator, author, and publisher. To analyze data, descriptive statistics was used by Excel software.

Results: Most books were published in 2011, while most translated books were published in 2006. Original books published more than translated books. Rahim Alijani was identified as the most productive author and Hamid Mohseni as the most productive translator. Nashre Ketabdar was known as the most active publisher, and the majority of books focused on" information and communication technology".

Conclusion: Publishing books in this area has had an increasing trend, however, some topics have been neglected which need to be considered such as collection building &Exams and course outline &library management. So active authors & translators in this field should deal with all the relevant subjects' trends especially that less- developed.

Key Words: Information Science, Knowledge, Publisher, Bibliometrics.

Citation: Malekmohammadi S, Hajizeinolabedini M. A Decade of Book Publishing in Knowledge and Information Science in Iran (2002-2011). J Mod Med Info Sci. 2017; 3(1): 16-21.

Correspondence:
Saeed Malekmohammadi
MSc, Knowledge & Information Science
Khuzestan Institute for Higher Education ACECR, Ahvaz, Iran.
Tel: +98 9365293590 Email: saeedmalekmohammadi9077@gmail.com